

CÔNG NGHIỆP CHUỐI

trên thế giới

ANH TÙNG

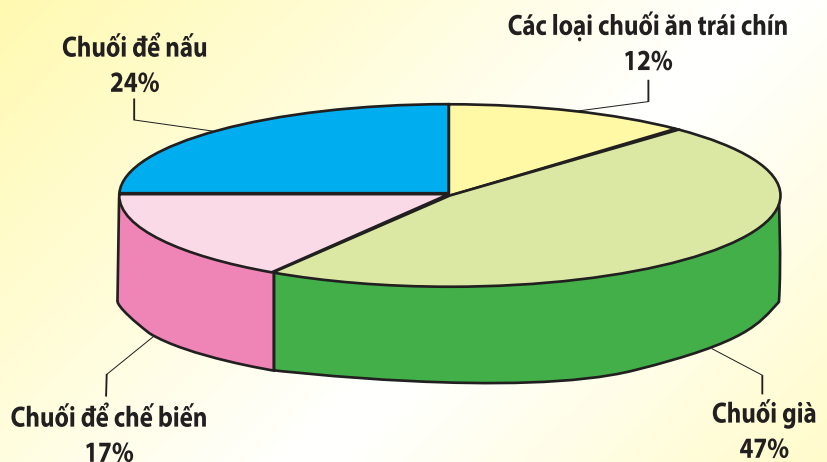
Ngành công nghiệp chuối đem lại nguồn thu nhập quan trọng, tạo nhiều việc làm và góp phần tăng kim ngạch xuất khẩu cho các nước, nhất là những nước đang phát triển ở Mỹ Latinh và Caribbean, châu Á và châu Phi.

Có hơn 100 nước sản xuất và xuất khẩu chuối, nhưng việc sản xuất cũng như xuất nhập khẩu chuối lại tập trung vào một số nước và một số công ty nhất định. Năm 2007, dẫn đầu về sản xuất chuối gồm 4 nước: Ấn Độ, Trung Quốc, Philippines và Brazil đã chiếm đến 61% sản lượng chuối thế giới. Tuy nhiên xuất khẩu được nhiều chuối lại là Ecuador, Philippines và Costa Rica, chiếm 51% số lượng chuối xuất khẩu và 5 công ty thu tóm đến 87% thị

trường chuối là Dole, Chiquita, Fresh Del Monte, Fyffes, Noboa. Điều này cho thấy sự tập trung hóa về phân phối chuối trên toàn thế giới.

Từ 2002-2006, chỉ riêng EU, Mỹ và Nhật đã chiếm đến 72% lượng chuối nhập khẩu trên thế giới. Hiện nay một số thị trường nhập khẩu chuối mới nổi là Liên bang Nga, Trung Quốc, Đông Âu. Trong khi đó, mức nhập khẩu của khu vực EU vẫn tương đối ổn định.

Tỉ lệ các loại chuối được trồng hiện nay trên thế giới

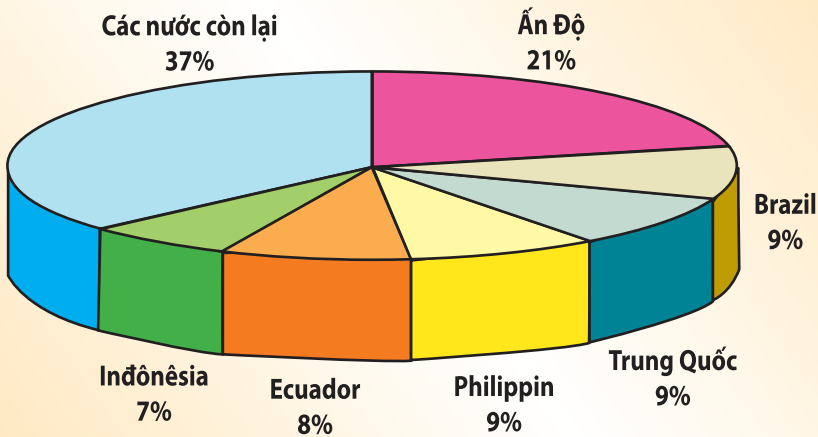
Nguồn: Center for Agricultural Policy with Prosperity Initiative (CAP)

Chuối có 3 loại chính:

- *Chuối ăn trái chín (dessert banana, sweet banana)*: có rất nhiều loại như chuối già còn gọi là chuối tiêu (cavendish), chuối sứ, chuối mật mồng, chuối cau, chuối ngự, chuối cơm, chuối tiên, chuối lửa..;
- *Chuối để nấu (cooking banana)*: chuối sáp, chuối quạ..;
- *Chuối để chế biến (plantains banana)*: chuối bom sản xuất theo công nghiệp hiện nay có ở Philippines, Mỹ Latinh và Tây Phi.

Các nước chiếm tỉ lệ cao về sản lượng chuối (2003-2007)

Nguồn: Hội nghị LHQ về Thương mại và Phát triển (UNCTAD)

Các công nhân Ấn Độ kiểm tra chuối trước khi xuất khẩu

Thu hoạch chuối ở Ecuador

Phút thư giãn của nông dân (Trung Quốc) bên sản phẩm

Thu gom chuối về nhà máy tại Ấn Độ

Các nước dẫn đầu về sản lượng chuối (năm 2007)

Đvt: triệu tấn

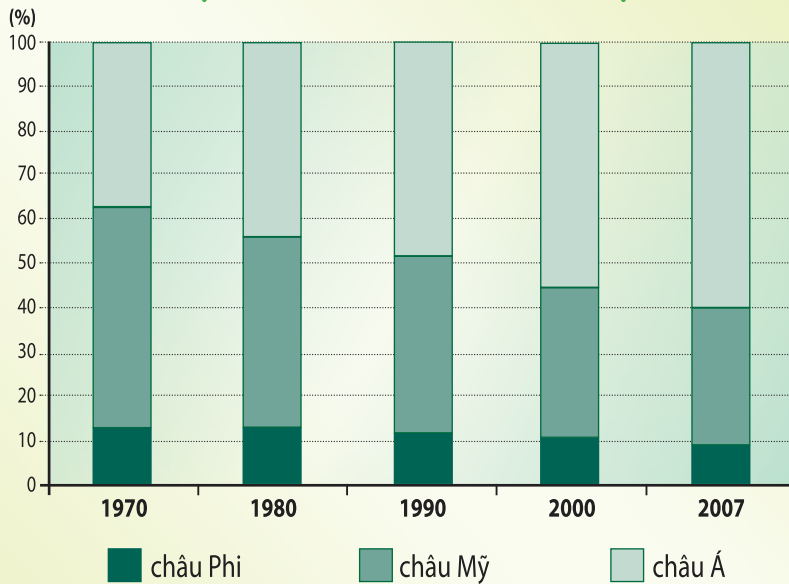
Quốc gia	Số lượng	Chiếm % sản lượng thế giới
Ấn Độ	21,77	30
Trung Quốc	8,04	11,1
Philippines	7,48	10,3
Brazil	7,10	9,8
Ecuador	6,00	9,3
Indonesia	5,46	7,5
Tanzania	3,50	4,8
Costa Rica	2,08	2,9
Thái Lan	2,00	2,8
Mexico	1,96	2,7
Burundi	1,60	2,2
Guatemala	1,57	2,2
Việt Nam	1,36	1,9
.....
Thế giới	72,5	100

Philippines, các nước Mỹ Latinh và Tây Phi có nền công nghiệp chuối tiên tiến. Mặc dù chiếm đến 30% sản lượng thế giới nhưng Ấn Độ không là nước xuất khẩu nhiều chuối.

Nguồn: Food and Agriculture Organization of the United Nations

► Thế Giới Dữ Liệu

Tỉ lệ sản xuất chuối theo khu vực

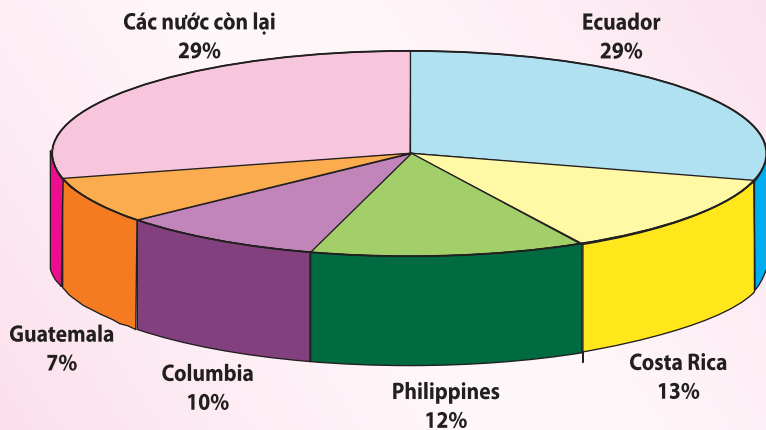

Nguồn: UNCTAD

Nếu như những năm 1980, các nước Mỹ Latinh và khu vực Caribê là khu vực sản xuất chuối chính của thế giới thì đến những năm 1990, khu vực châu Á đã vượt lên dẫn đầu, tiếp theo là các nước Nam Mỹ và cuối cùng là châu Phi.

Các nước dẫn đầu về xuất khẩu chuối (2002 - 2006)

Nguồn: UNCTAD

5 công ty xuất khẩu chuối đứng đầu thế giới, 2007

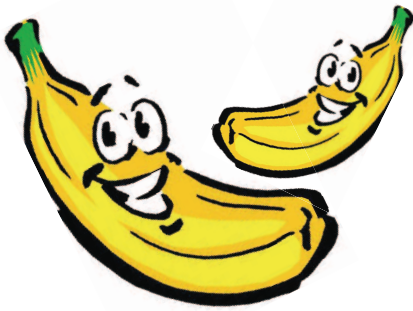
Tên công ty	Chiếm % thị phần thế giới
Chiquita	26
Dole	25
Fresh Del Monte	16
Noboa	12
Fyffes	8

Nguồn: UNCTAD

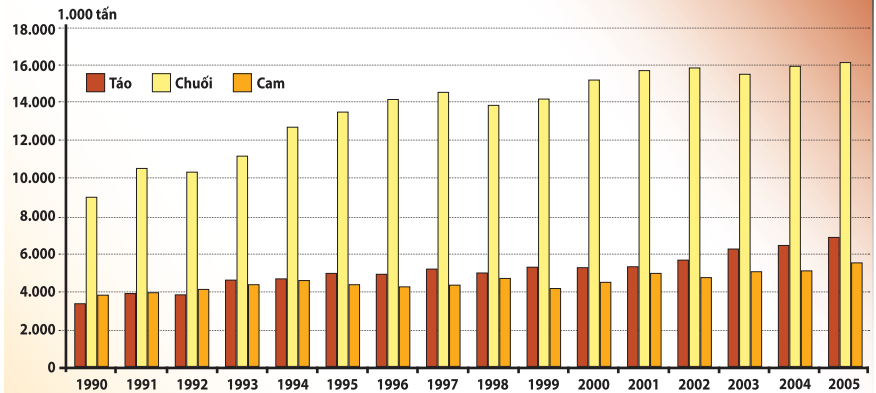
Chỉ 5 công ty nhưng chiếm đến 87% thị phần xuất khẩu thế giới.

Một công nhân Costa Rica chọn chuối trong quá trình đóng gói xuất khẩu

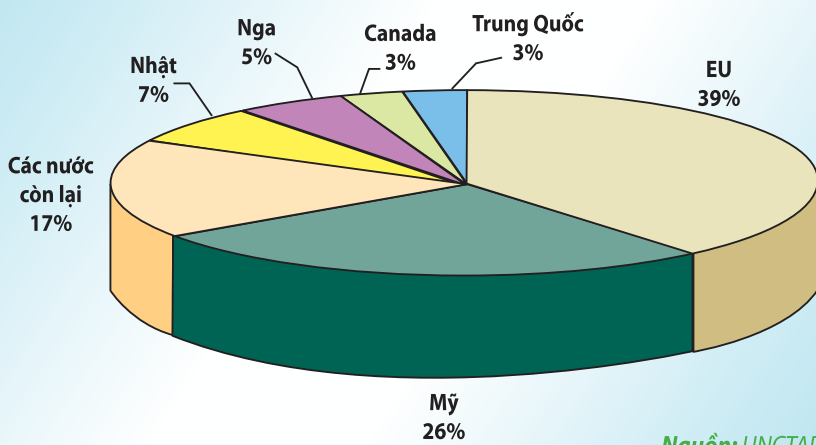
So sánh chuối với một số trái cây tươi được xuất khẩu trên thế giới (1990-2005)

Nguồn: CAP

Chuối là loại trái cây được xuất khẩu nhiều nhất trên thế giới.

Các nước dẫn đầu về nhập khẩu chuối (2002-2006)

Nguồn: UNCTAD

Angola - một trong những nước nhập khẩu nhiều chuối

Tiêu thụ chuối bình quân trên đầu người, 2005

Quốc gia	Kg/người/năm	Quốc gia	Kg/người/năm
Việt Nam	15,8	Canada	13,9
Argentina	12,1	Chile	12
Mỹ	11,4	Các nước EU	9,3
Nhật	8,3	Nhật	8,3
Trung Quốc	5,4	Hàn Quốc	5,2
Phần Lan	4		

Nguồn: UNCTAD và CAP

Người Việt Nam biết tận hưởng nguồn trái cây bổ dưỡng và khá rẻ, đó là chuối.